

PREDSTAVLJANJE PLANA INTEGRALNOG UPRAVLJANJA OBALNIM PODRUČJEM BOKO-KOTORSKOG ZALIVA

4 Jul 2024,
Hotel CUE, Podgorica

ZAPISNIK SASTANKA

Kancelarija za održivi razvoj u Generalnom sekretarijatu Vlade u saradnji sa UNEP/PAP RAC-om okupila je predstavnike Radne grupe za integralno upravljanje obalnim područjem Nacionalnog savjeta za održivi razvoj sa ciljem da se nacrt Plana integralnog upravljanja obalnim područjem Boko-kotorskog zaliva predstavi članovima radne grupe.

Plan integralnog upravljanja obalnim područjem Boko-kotorskog zaliva izrađuje se u okviru GEF MEDProgramme-a, tačnije u okviru programskog pod-projekta 2.1 (Child Project 2.1) dok se aktivnosti vezane za prilagodbu na klimatske promjene financiraju iz Special Climate Change Fund (SCCF) projekta. Plan se izrađuje uz podršku partnera – regionalnih centara UNEP Mediteranskog Akcionog Plana - PAP/RAC iz Splita i Plan Bleu iz Marselja, kao i Ministarstva turizma, ekologije, održivog razvoja i razvoja sjevera Crne Gore.

Sastanak je otvoren pozdravnim govorima **Anete Kankaraš**, rukovoditeljke Kancelarije za održivi razvoj u Generalnom sekretarijatu Vlade Crne Gore, **Tamare Brajović**, generalne direktorice Direktorata za prirodu i klimatske promjene u Ministarstvu turizma, ekologije, održivog razvoja i razvoja sjevera, i **Darije Povh Škugor** u ime centra PAP/RAC.

U pozdravnim govorima naglašena je dugogodišnja uspješna saradnja između GEF-a kao donora, PAP/RAC-a i Crne Gore, u kojoj su, između ostalog, izrađeni i važni strateški i planski dokumenti poput Nacionalne strategije integralnog upravljanja obalnim područjem Crne Gore u 2015. godini i Plana područja mora u Crnoj Gori u 2021. godini. Plan integralnog upravljanja obalnim područjem Boko-kotorskog zaliva je značajan korak u toj saradnji, jer predstavlja realizaciju jedne od mjera iz Akcionog plana Nacionalne strategije za integralno upravljanje obalnim područjem, i samim tim podržava implementaciju Barselonske konvencije u Crnoj Gori.

Ivan Sekovski, rukovodilac programa u centru PAP/RAC, predstavio je proces izrade Plana: u toku projekta održane su četiri radionice u tri opštine Boko-kotorskog zaliva koje su okupile sve zainteresovane strane, angažovani su lokalni eksperti za pojedinačne tematske oblasti obuhvaćene planom, kao što su prostorni razvoj i infrastruktura, saobraćaj, vodosnabdijevanje i otpadne vode, upravljanje otpadom, održivi turizam i morska sredina.

Takodje, održani su sastanci sa predstavnicima opština zaliva i prikupljeni su podaci i mišljenja svih relevantnih resora i institucija.

Saša Karajović, konsultant PAP/RAC-a predstavio je sadržaj Plana kroz dvije prezentacije: prvo je predstavljen pregled stanja i glavnih problema Boke kotorske, a onda i mjere upravljanja ključnim problemima Boke kotorske. Stanje i glavni pritisci predstavljeni su po prioriternim temama kojim se Plan bavi: prostorni razvoj, transporti sistem, vodosnabdijevanje i odvodnja, upravljanje otpadom, održivost turizma i morska sredina Boko-kotorskog zaliva. Predlog mjera takođe je predstavljen po prioriternim temama, uz predlog indikatora za praćenje stanja za svaku od tema, i rezultate vježbe prioritizacije mjera koja se na bazi mišljenja aktera četvrte radionice izrade Plana.

Marina Marković, konsultantkinja PAP/RAC-a predstavila je glavne nalaze studije o barijerama i prilikama za primjenu adaptacionih rješenja u Boki kotorskoj u odnosu na relevantne zakone, politike i institucije. Predstavljen je okvir za formulaciju i primjenu mjera adaptacije na nacionalnom, lokalnom i međunarodnom (EU i Mediteranskom) nivou. Barijere i prilike detaljnije su predstavljene na dva primjera/grupe mjera: mjere očuvanja obalne linije, plaže i obalna erozija; i zelena (i plava) infrastruktura/rješenja zasnovana na prirodi.

Nakon izlaganja, učesnici su diskutovali o raznim temama kojih se plan dotiče:

- Promjena korišćenja zemljišta (na primjer iz građevinskog u zelenu površinu): dosadašnja praksa je pokazala da određena sudska tumačenja favorizuju obeštećenja (potencijalnih) investitora kod ovakvih slučajeva. Zakoni moraju biti jasni kod ovakvih situacija.
- Kod proglašenja zaštićenih područja treba biti jasan prema lokalnom stanovništvu o kakvim se ograničenjima tačno radi za njih, jer se često događa da se ograničenja interpretiraju netačno. Potrebna je bolja komunikacija prema lokalnom stanovništvu i svim zainteresovanim stranama.
- Kod Morske sredine treba jače naglasiti pritiske koji dolaze s kopna – neprečišćena voda i organski zagađivači.
- Potrebno je naglasiti da za područje zaliva treba izraditi studiju nosivosti kapaciteta (pogotovo u oblasti nautičkog turizma i svih ostalih plovila)
- Potrebno je jače naglasiti mogućnosti iskorišćavanja kanalizacionog mulja.
- Posebna pažnja treba da se posveti razlikovanju pojmova nasipanja i prihranjivanja, uz detalje o tome ko je nadležan za to, i kako vršiti prihranjivanje a da ono ima minimalan negativan utjecaj na morsku sredinu. Treba naglasiti važnost izrade pravilnika, za kojeg je potreba izrade već spomenuta u Planu.
- Vježba prioritizacije sa četvrte planske radionice je samo demonstrativna i poredak prioriteta će se odrediti kod izrade Akcionog plana.

Zaključci:

- Zapisnik i materijali sa sastanka će biti dostavljeni članovima radne grupe;
- Učesnici radne grupe da dostave komentare na nacrt Plana do kraja jula 2024. godine;
- Koordinaciono tijelo za sprovođenje ovog Plana biti će pridruženo radnoj grupi za integralno upravljanje obalnim područjem;
- Do kraja godine izraditi Akcioni plan u skladu sa Metodologijom razvijanja politika, izrade i praćenja sprovođenja strateških dokumenata uz pomoć PAP/RAC-a i konsultanata, uz konzultacije sa svim lokalnim i nacionalnim zainteresovanim stranama, u kojem će se prioritetne predložene mjere dodatno pojasniti: rokovi za sprovođenje, ko je odgovoran za sprovođenje, procjena potrebnih resursa (ljudskih i finansijskih), indikatori uspješnosti sprovođenja, itd.
- Izrada baze podataka za integralno upravljanje obalnim područjem koja će uključiti do sada izrađena dokumenta u planiranju mora;
- Preporučiti da se planovi i dosadašnja dokumenta iz oblasti planiranja mora uzmu u obzir prilikom primene zakona u ovoj oblasti, kako ne bi dolazilo do kolizije u tumačenju pravnih normi;
- Preporuka u cilju razvijanja memorandum o saradnji između opština primorskog dijela u cilju realizacije Plana integralnog upravljanja obalnim područjem Boko-kotorskog zaliva;
- Na bazi izradjenog Akcionog plana za Plan integralnog upravljanja obalnim područjem Boko-kotorskog zaliva potrebno je raditi redovno Izvještavanje o sprovođenju Plana;
- Preporuka je da Plan integralnog upravljanja obalnim područjem Boko-kotorskog zaliva usvoji Vlada, a da ga prethodno razmotri radna grupa za integralno upravljanje obalnim područjem i Nacionalni savjet za održivi razvoj;
- Nalazi i preporuke ovog Plana, ali i drugih ključnih planskih i strateških dokumenata, trebaju biti bolje komunicirani prema javnosti;
- Potrebno je izraditi komunikacionu strategiju i plan.

Prilog 1 – Agenda sastanka

Četvrtak, 4. jula 2024

- 09:40 – 10:00** Registracija učesnika
- 10:00 – 10:10** Uvodno obraćanje - Kancelarija za održivi razvoj
Aneta Kankaraš
- 10:10 – 10:20** Uvodno obraćanje i pozdravni govor Ministarstva turizma, ekologije, održivog razvoja i razvoja sjevera
Tamara Brajović
- 10:20 – 10:30** Uvodno obraćanje u ime centra PAP/RAC
Daria Povh Škugor
- 10:30 – 10:45** Zašto Plan upravljanja obalnim područjem?
Ivan Sekovski, PAP/RAC
- 10:45 – 11:15** Predstavljanje nacrtu Plana upravljanja obalnim područjem Bokokotorskog zaliva
Saša Karajović, MonteCEP
- 11:15 – 11:30** Plan za Boku i adaptacija na klimatske promjene: barijere i prilike
Marina Marković, Ekologika doo
- 11:30 – 12:30** Diskusija
- 12:30** Zaključci
Kafa i catering